67ste JAARGANG No. 8012 VRIJDAG 10 NOVEMBER 1950 VIER PAGINA'S

AMIGOE DI CURAÇAO

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Abonn.-prijs: Curaçao en Bonaire ƒ 2.—, Aruba, Suriname, Bovenwinden ƒ 2.50. — Buitenland ƒ 3.— per maand (bij vooruitbet.).
Kantoor: Consciëntiesteeg 27—29. Telefoon: Redactie 3858 — Administratie 3550.
Uitgave: N.V. Paulusdrukkerij, Willemstad, Curaçao.
Hoofdredacteur: Ad. Versnev.

In Noord Korea maken beide partijen zich klaar voor nieuwe krachts ontplooiing.

Tokio — De stoottroepen van de Amerikaanse mariniers hebben, geholpen door vliegtuigen van het Amerikaanse vliegkampschip „Leyte", hun opmars naar het Tsjosjin-bekken in het gebied aan de Oostkust van Noord-Korea hervat. Aan het Noordwestelijke front is Jongbjon, ongeveer 24 km. ten Noordoosten van Andjoe, geheel vernietigd, aldus een woordvoerder van het Amerikaanse eerste legercorps. Amerikaanse vliegtuigen hebben thans van de in de Sovjet-Unie gebouwde straalvliegtuigen met pijlvormige vleugels twee vernietigd en zeven beschadigd.

Guerilla-activiteit.

In Zuid-Korea is de guerillastrijd weer opgelaaid. Volgens een officier van de Amerikaanse inlichtingendienst staan de troepen van de V.N. thans reeds tegenover tenminste 60.000 uitstekend Chinese soldaten en zijn er mogelijk nog 60.000 onderweg. De troepen waren samengesteld uit eenheden van vier Chinese legers uit Mandsjoerije, die een „ideale" oefening achter de rug hebben voor de strijd op moeilijk terrein en in geen enkel opzicht aan wegen gebonden waren. Het vervoer geschiedde bijna geheel door lastdieren.

Stilte voor de storm.

Volgens de berichten heeft tot Woensdagavond een rustperiode geheerst, daar beide partijen zich voorbereiden voor wat men een belangrijke slag acht te zullen worden. De patrouilles van de V.N. ontmoetten ongeveer 4 km. voor de linies geen tegenstand. Een woordvoerder van de Amerikaanse inlichtingendienst te Tokio heeft verklaard, dat er sinds het begin van 1950 een constante beweging plaats heeft van Chinese communistische troepen naar Mandsjoerije (thans de Noordoostelijke provincie genaamd). De woordvoerder zeide verder, dat een Chinese divisie op ongeveer 10.000 man zonder zwaar materiaal geschat kon worden. Naar zijn schatting bevinden zich thans in totaal 52 communistische divisies in Mandsjoerije.

Debat over MacArthurs rapport.

Lake Success — De Veiligheidsraad heeft de hervatting van het debat over generaal MacArthurs jongste rapport op de voorlopige agenda geplaatst. Het rapport van MacArthur beschuldigde de Chinese communisten van inmenging in de Koreaanse oorlog. Het besluit werd genomen op verzoek van de Verenigde Staten, Engeland en Frankrijk. De Palestijnse kwestie vormt echter het eerste punt op de agenda.

Zuid-Koreaanse kabinetswijziging?

Seoel — 86 leden van het Zuidkoreaanse parlement zullen, naar verwacht wordt, binnenkort een wetsontwerp indienen, waarin het aftreden van het kabinet wordt geëist op grond van „verkeerde inlichtingen", die in het begin van de oorlog aan de bevolking zouden zijn gegeven. Het heen gaan van Syngman Rhee als president zou echter niet worden geëist.

EEN GELUKWENS WAARD. — Nasrollah Entezam (links). President van de Algemene Vergadering der V.N. wenst Trygve Lie geluk nadat zijn ambtsperiode als Secretaris generaal van de V.N. door de Algemene Vergadering met 3 jaar verlengd was. De uitslag van de stemming was 46—5 met 7 onthoudingen; het Sovjet blok stemde tegen.

REORGANISATIE DER KLOOSTERORDEN?

Vaticaanstad — Woensdag is in Vaticaanstad een kleine groep vooraanstaande R.K. kloosterlingen en priesters in geheime vergadering bijeen geweest ter bespreking van een reorganisatie van de bestaande orden, waartoe 1.200.000 mannelijke en vrouwelijke leden over de gehele wereld behoren. De bedoeling zou zijn: 1e) de religieuze orden tot grotere activiteit in de wereld aan te zetten; 2e) de gehele organisatie van bijna duizend orden van mannelijke en vrouwelijke religieuzen door een geleidelijke vereniging van kleine orden met grote doeltreffender te maken; 3e) een betere verspreiding van de rijkdommen der orden tot stand te brengen.

De bijeenkomst is de eerste stap tot uitvoering van de door de Paus geïnspireerde campagne om de meest gedisciplineerde krachten van de kerk te stimuleren en voor effectievere actie geschikt te maken. De Paus opende de campagne twee maanden geleden met een aansporing van de geestelijkheid, waarbij hij de nadruk legde op de „noodzaak van vurige toewijding aan de taak van het geven van geestelijke leiding aan de 420 millioen katholieken in de wereld". De volgende stap in de beweging tot reorganisatie zal een belangrijk congres zijn van 800 vertegenwoordigers van religieuze orden uit alle delen van de wereld, dat op 26 November te Rome begint. Hoewel er geen officiële mededeling is gedaan over de bijeenkomst van Woensdag, gelooft men, dat zij werd bijgewoond door ongeveer 80 vertegenwoordigers van de belangrijkste orden van mannelijke religieuzen, die tezamen 400.000 leden tellen. Tot de deelnemers behoorden Jezuïeten, Franciscanen, Capucijners, Benedictijnen en Dominicanen.

PROGRAM VAN VARGAS.

Rio de Janeiro — De nieuw gekozen president van Brazilië, dr. Getulio Vargas, zeide vanavond bereid te zijn met de Verenigde Staten samen te werken op voorwaarde, dat „zij ons helpen onze problemen in overeenstemming met onze eigen belangen op te lossen." In een interview met het nieuwsblad „Diarios Associados" zou dr. Vargas hebben gezegd: „wij moeten dezelfde taal — waarin de Amerikanen de onbetwiste meesters zijn — spreken, de practische taal".

Hij zeide voorts, dat de Braziliaanse betrekkingen met de Verenigde Staten gegrond moeten zijn op oprechtheid en eerlijke wederkerigheid.

Onteigeningskwestie Electra aangenomen met 11 tegen 8 stemmen.

Nog ruimte voor een goede oplossing voor Electra.

Da Costa Gomez verklaart de aanneming: een hellend vlak naar de hel.

Gisteravond kwamen de Staten der Nederlandse Antillen bijeen, voornamelijk ter bespreking van het ontwerp: Onteigening Electra. Om ongeveer 9 uur nam de vergadering een aanvang. Dit maal had het gehele C.A.B. aan de bestuurstafel plaats genomen. Bovendien werd het nog geassisteerd door enige hoofdambtenaren w.o. de P. G. Ellis en ir. Schoorl. Van de Statenleden waren afwezig dr. Dussenbroek, die in het buitenland vertoeft en de heer Yrausquin, die bericht van verhindering had gezonden.

Buitengewoon pensioen voor Mr. Hoogeveen

Voorzitter Plantz deed voorlezing van verschillende ingekomen stukken. Vervolgens kwam in behandeling het wetsontwerp tot verlening van buitengewoon pensioen voor Mr. H. J. M. Hoogeveen.

De heer Gerharts wenste hieraan niet mede te doen. Hij heeft persoonlijk niets tegen de heer Hoogeveen. Hij gunt hem graag een pensioen, maar hij wil niet meer precedenten scheppen.

Ook de heer Kroon vraagt zich af, dat men wel het begin weet maar niet het eind. Hij wil liever zien, dat net als bij de arbeiders onderstand bij wijze van pensioen wordt verleend. Waarom hier een landsverordening en bij de andere Curaçaose mensen, die ook voor iets dergelijks in aanmerking komen, onderstand wordt gegeven, begrijpt hij niet. Hij wil eenheid in deze zaak. Gelijke monniken gelijke kappen.

C.A.B.-lid van Toorn wenst een pensioen voor de heer Hoogeveen, omdat dit een vast recht is voor zijn leven en onderstand is iets, wat ieder jaar apart bij de begroting gegeven moet worden.

Ook de heren Gomez en Voges mengen zich nog in deze questie en het eindresultaat is, dat het ontwerp in stemming wordt gebracht. Het wordt aangenomen met de heren Kroon, Jonckheer, Braam en Gerharts tegen.

Buitengewoon pensioen voor Wagemaker

Hierna komt een wetsontwerp in behandeling ter verlening van pensioen aan de heer Wagemaker van ƒ 1000.— per jaar. De heer Amelink stelt voor dit te verhogen tot ƒ 1800,— het zelfde bedrag, dat de Heer Hoogeveen gaat krijgen.

Hij wordt hierin bijgevallen door de heer Eman. Het bestuur neemt het voorstel niet over. Het ontwerp kwam in stemming voor ƒ 1800.— en werd aangenomen met de heren Kroon, Jonckheer en Braam tegen.

De Onteigening van Electra

C.A.B.-lid Debrot dankte voor de snelle behandeling van het ontwerp en vroeg vervolgens het woord voor Procureur generaal Ellis, die Antwoord zou geven op het Eindverslag der Staten.

Naar aanleiding van de gemaakte opmerking betreffende de lankmoedigheid van het Bestuur ten aanzien van Electra, merkt de P.G. op, dat de Staten in hun brief van 24 Febr. 1949 gevraagd hebben aan landskinderen de voorkeur te geven. Dat Electra weigerde te voldoen aan de eis van het Bestuur om voort te gaan met stroomdistributie blijkt hieruit, dat zij niet antwoordde op de brief van het Bestuur. De P.G. zegt nog, dat Electra niet het minste respect toonde voor de meest vitale belangen van de gemeenschap. Het was de plicht van Electra het net te gebruiken ten algemene nutte. Nu zij dat niet meer wil, moet het Bestuur ingrijpen.

Het is gebleken, dat geen enkele vorm van onderhandeling met Electra meer mogelijk was. Als er niet onteigend wordt, komt Oranjestad en San Nicolas zonder stroom. Het Bestuur zal niet meer onteigenen dan strict nodig is.

De rede van Is. Debrot

Na de P.G. spreekt Statenlid Is. Debrot een rede uit, die wij elders om wille van de klare betoogtrant en het heider inzicht, dat zij in deze questie geeft in zijn geheel afdrukten.

Enkele woorden van dr. da Costa Gomez

Dr. da Costa Gomez komt ongeveer 10.30 uur aan het woord en zegt niet voldoende tijd gehad te hebben voor een grondige weerlegging. Hij zal slechts opmerkingen plaatsen. Zijn opmerkingen waren pas om half twee afgelopen.

Hij houdt uitvoerige juridische beschouwingen, waarin hij er steeds op wijst, dat volgens de oude — hier in de Antillen bestaande rechtsorde — de onteigening zoals het Bestuur, die nu voorstelt, niet mogelijk is. Het Bestuur baseert zich op de moderne rechtsleer, die echter hier niet geldig is. In de Antillen is de ondergrond van de wetgeving nog steeds de liberale leer van Thorbecke.

Hij vindt de noodzaak geen reden om de wetgeving te verkrachten. Hij geeft toe, dat het

Tussen kool en geit.

„Hoe het ook zij met de onteigeningsprocedure van Electra, wij zijn blijde, dat dr. Da Costa Gomez het juridisch onjuiste hiervan heeft aangetoond. Want hoezeer wij ons willen distanciëren van de vraag of Electra ons van licht moet blijven voorzien dan wel een ander, wij zullen steeds voor het recht blijven pleiten. En dit recht eist, dat geen onteigening zal plaats vinden op grond van een bepaling, die blijkt niet te bestaan."

„Arubaanse Courant"

Het Russische voorstel door de grote Drie niet afwijzend ontvangen.

Lake Success — Verwacht wordt, dat de Sovjet-Unie binnenkort een poging zal doen om enkele bijzondere politieke vraagstukken tot een oplossing te brengen.

In kringen van de Sovjet-Russische delegatie te Lake Success is verklaard, dat een nieuwe stap kan worden verwacht, voordat de Algemene Vergadering in December haar zitting zal besluiten. Binnen de komende vier weken zou de Sovjet-Unie een bijeenkomst kunnen voorstellen van de raad van ministers van buitenlandse zaken om alle hangende geschilpunten opnieuw in ogenschouw te nemen, zo werd verklaard. Deze zijn o.m.

1. het Duitse vredesverdrag met de nadruk op Duitslands unificatie;

2. een vredesverdrag met Oostenrijk;

3. een overeenkomst aangaande Japan, en

4. de ontwapening en de controle op de atoomenergie.

In Sovjet-Russische kringen te Lake Success legt men er de nadruk op, dat Moskou deze 4 vraagstukken als één geheel wil beschouwd zien.

Reactie der Grote Drie.

Parijs — Van gewoonlijk betrouwbare zijde wordt vernomen, dat de Verenigde Staten, Engeland en Frankrijk binnenkort afzonderlijke nota's zullen zenden in antwoord op de uitnodiging van de Sovjet-Unie tot een viermogendheden-conferentie over Duitsland. Zij zouden zich in beginsel ten gunste van het voorstel uitspreken. Het zou echter gewezen worden op de noodzakelijkheid de besprekingen terdege voor te bereiden en niet slechts over het Duitse vraagstuk.

De Westelijke mogendheden zouden volgens genoemde bron er op wijzen, dat de Duitse kwestie op zich zelf staand door de Sovjet-Unie naar voren is gebracht, „omdat de tegenpartij een aanvalspolitiek in Azië voert en elders druk uitoefent". Na het verzenden van de afzonderlijke antwoorden zouden de Westelijke „Grote Drie" bijeenkomen voor de opstelling van een gemeenschappelijk definitief antwoord.

Verklaringen van Acheson.

Washington — De Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, Dean Acheson, heeft op een persconferentie Woensdag een lange verklaring uitgegeven, waarin hij beloofde zorgvuldig aandacht te schenken aan de Sovjetvoorstellen tot een bijeenkomst van de raad van ministers van buitenlandse zaken over de demilitarisatie van Duitsland. Acheson zeide, dat „de vrije volken van de wereld zich zullen blijven herbewapenen totdat hun gerechtvaardigde vrees voor Sovjetagressie is weggenomen". De Verenigde Staten verlangden oprecht aan deze vrees een eind te maken.

Acheson verklaarde verder nog niet van mening te zijn, dat de uitslag van de verkiezingen een verwerping van de Amerikaanse buitenlandse politiek door de Amerikanen betekende. Hieraan voegde hij toe te hopen en van mening te zijn, dat deze uitslag geen uitwerking zal hebben op de leiding van de Amerikaanse buitenlandse politiek.

het nieuws van vandaag

„Ten aanzien van de nader verzochte inlichtingen over infiltratie van minder gunstige elementen in het gebied van Nieuw Guinea wordt medegedeeld, dat, alhoewel tot nog toe geen gewapende infiltraties zijn geconstateerd, verschillende feiten er nochtans op wijzen, dat de mogelijkheid niet uitgesloten moet worden geacht, dat daarmede tezijnertijd rekening moet worden gehouden.

Ongewapende infiltraties van anti-Nederlandse propagandisten hebben reeds geruime tijd plaats, hetgeen is gebleken doordat verscheidene malen groepen van deze lieden mede als gevolg van aanwijzingen der bevolking zijn aangehouden. Deze infiltraties vinden gewoonlijk des nachts plaats met prauwen en andere vaartuigen van de naburige eilanden groepen uit alsmede door subversieve elementen in emigrantenkringen", aldus zegt de regering in de Memorie van Antwoord op het Voorlopig Verslag van de Eerste Kamer over de begroting 1950 van het ministerie van Unie zaken en Overzeese Rijksdelen.

In de Memorie van Antwoord wordt voorts uiteengezet, dat tegen deze infiltraties maatregelen zijn genomen, welke omvatten uitbreiding van het politieapparaat, stationnering van mobiele politieposten, geregelde militaire patrouillegang, intensivering van de inlichtingendienst en doeltreffende voorlichting van de bevolking.

In antwoord op de vraag, in hoeverre er sprake is van een „blokkade" van Nieuw Guinea door de Indonesische Republiek, deelt de regering mede, dat van blokkade niet kan worden gesproken.

Er zijn weliswaar moeilijkheden in het goederenverkeer tussen Indonesië en Nieuw Guinea, doch deze zijn een uitvloeisel enerzijds van het algemeen verbod — dus niet alleen in het bijzonder tegen Nieuw Guinea gericht — van uitvoer naar het buitenland van bepaalde goederen, voor de uitvoer waarvan een vergunning vereist is, anderszijds van he feit, dat in de aanvang geen betalingsovereenkomst bestond tussen Indonesië en Nieuw Guinea, tengevolge waarvan geen goederen in Indonesië gekocht konden worden. Deze betalingsovereenkomst is inmiddels tot stand gekomen.

Ondertussen maken de Papoea's zowel van Australisch als van Nederlands Nieuw Guinea zich op, om zich met alle middelen, en desnoods ook door geweld te verzetten tegen een Indonesische bezetting van hun land. De voorzitter van de Papoea delegatie die zich momenteel in Nederland bevindt, verklaarde:

„Voor ons is er geen keus van het zijn van een kolonie onder Nederland en vrij onder Indonesië. Indonesië zal ons tot kolonie maken.

De Indonesiërs zijn voor ons vreemdelingen. Wij hebben reeds voor 100% „Merdeka" (Vrijheid) — de Indonesische politieke leuze — onder het Nederlandse bestuur".

De Indonesische parlementaire missie, die naar Nederland vertrok om het standpunt van dat land in deze kwestie uiteen te zetten, heeft nauurlijk een andere kijk op de zaak. Dr. Sukiman de leider van de missie zeide: „Wij vertrouwen er op naar Indonesië terug te keren met Irian in onze zak".

En Mohammed Yamin, de man die een zeer veel voldoening gevend bezoek bracht aan Stalin en die overvloeit van verklaringen, die nu niet bepaalde liefdes verklaringen voor Nederland zijn, voegde er aan toe:

„Ik doe een beroep op het gezonde verstand van het Nederlandse volk. Samenwerking tussen onze twee volkeren is zeer wel mogelijk, wanneer de laatste sporen van het conflict, dat tien maanden geleden niet kon worden opgelost, verdwenen zijn".

In verband met de reis van de missie naar Nederland zal radio-Indonesia een speciale serie lezingen uitzenden over het Indonesische standpunt in de kwestie-Nieuw Guinea.

De toekomst zal wel uitwijzen, dat zelfs gezond verstand niet voldoende is bij onderhandelingen, zolang dat maar van één kant komt.

Recht tot het hart

— Er zijn dommen die lezers verstandige lieden; die niet lezen, zijn niet verstandig.

Bestuur al het mogelijke heeft gedaan om een oplossing te vinden, maar Electra toonde zich onwillig. De correspondentie van het Bestuur met Electra werd door de laatste op zeer onbetamelijke wijze gevoerd. Het leek practisch wel op boekaniersstijl. Het was meer dan bar en het leek wel of een waanzinnige aan het woord was. Uit dat oogpunt bezien, is het Bestuur alleszins te billijken. Was deze gang van zaken zelfs zeer normaal.

De juridische kant

De nadruk wil hij echter leggen op de juridische kant en dan kan het Bestuur hier geen onteigening toepassen. Uitvoerig gaat dr. da Costa Gomez hierop in. Talrijke vragen werpt hij op en beantwoordt ze. Zijn conclusie is steeds, dat het Bestuur met deze onteigeninsverordening zich bevindt op een hellend vlak naar de hel. Achtereenvolgens gaat hij alle artikelen na en kraakt ze allemaal in elkaar. Er blijft niets van over, waar hij verklaart, dat het Bestuur het hele rechtcomplex, waarin het leeft, uit het oog heeft verloren.

Tot slot van zijn duizenderlei aanmerkingen verklaart hij, dat hij zijn medewerking niet kan verlenen aan dit ontwerp en waarschuwt er voor, dat aanneming betekent een uiterst gevaarlijk experiment in onze jonge democratie.

Het Statenlid Marchena verzet zich eveneens tegen het wetsontwerp, dat het fundament der rechtsorde aan het wankelen brengt.. Hij wijt de tekortkomingen van Electra aan de nasleep van de oorlog.

Ook bij de waterleiding en telefoon waren zulke tekortkomingen. Hij vindt het niet juist, dat onteigend wordt voor een concurrent en zegt, dat indien het Bestuur de Lago gevraagd had om te blijven helpen, dit wel was toegestaan geworden. Het tarief zal bovendien ook nog duurder worden, waardoor heel Aruba de dupe zal worden.

Barbertje moet hangen

De heer Eman zegt, dat hij erg boos is op Amelink, die denkt dat hij de wijsheid in pacht heeft. Er wordt van uitgegaan, dat Barbertje moet hangen. Wel, ook hij wil Barbertje laten hangen. Maar Debrots vonnis voldoet hem niet. De rede van de jurist Gomez heeft hem echter overtuigd, dat de argumenten van het Bestuur niet steekhoudend zijn en dus kan hij Barbertje nu niet laten hangen. Hij is een bekeerling op dat punt. Hij is ophanger af. Uit de afwezigheid van Yrausquin blijkt, dat deze ook al bekeerd is.

Vervolgens zwaait de heer Eman met een blaadje, waarop de Venezolaanse vlag prijkt en hij roept, dat er eerlijkheid in Venezuela is. Men moet niet alleen spreken van revolutiemakers en oproerlingen. Zij stellen ook wetten op voor eerlijke mensen. De heer Eman leest nu in het Spaans en vervolgens in het Nederlands een berichtje voor, van 'n Venezolaanse maatschappij, die ook in gebreke was en door de Venezolaanse Staat geholpen wordt aan 12 millioen bolivares tegen matige rente om de maatschappij te saneren. Hij vraagt zich af of dat ook in de Nederlandse Antillen niet had kunnen gebeuren.

Lakse houding van Bestuur.

De heer Amelink krijgt nu het woord en zegt niet in te gaan op de juridische kant, omdat hij geen jurist is. Wat het afglijden naar de hel betreft, wil hij opmerken, dat deze landsverordening juist gemaakt wordt om uit een hel te komen. Uitvoerig schetst hij de lijdensgeschiedenis van de electriciteitsvoorziening op Aruba. Fel laakt hij de lakse houding van het Bestuur in deze quaestie. Vele landskinderen werden gedupeerd om één landskind.

Het recht werd verbogen voor één landskind. Bij gelijke presties gaat het landskind voor, maar een landskind mag niet straffeloos de wet verkrachten. Vast staat immers, dat Electra op vele wijzen in overtreding was. Waar Electra zegt uit liefde voor de gemeenschap te werken, wil de heer Amelink er op wijzen, dat het zuiver om winst gaat. In 1946 maakte Electra 159% winst.

Hierop stelt de heer Amelink zeven vragen, die vooral betrekking hadden op de politieke consequenties bij verwerping.

Democraten doen voorstel

De heer Jonckheer zegt, dat zijn fractie de zaak ernstig heeft bestudeerd. Volgens artikel 130 der Staatsregeling is er onteigening mogelijk. Zijn fractie zal voor het ontwerp stemmen, maar geeft er echter de voorkeur aan, dat het ontwerp voorlopig wordt teruggenomen en dat Electra zolang het distributienet aan het Gouvernement verhuurt, opdat er nogmaals pogingen in het werk kunnen worden gesteld om via onpartijdige bemiddelaars een oplossing te vinden.

Geen politiek

De heer da Costa Gomez zegt nog naar aanleiding van de vragen van de heer Amelink, dat hij geen politiek wil mengen in de Electra-quaestie. Hij beschouwt deze alleen op de juridische mérites en dan [illegible] anders..

De weg der doornen

Het C.A.B.-lid Debrot verklaart, dat er een ernstige keuze moet gedaan worden. Hij geeft toe, dat er hier wellicht geen elegante oplossing gevonden is, maar wel is het een verantwoorde beslissing.

Er gebeurt niets in strijd met de wet. Hij wijst op de historische ontwikkelingsgang van het eigendomsrecht.

De aanneming van de onteigeningswet betekent nog niet onteigening. Er is nog plaats voor een goede regeling vóór 15 Nov. Dat hangt van Electra af. Deze verordening is een stok achter de deur. Electra kan als zij wil over rozen gaan, maar zij verkiest de weg der doornen. Electra kan voor 49% deelnemen in Elmar.

De voorwaarden voor Onteigening

Na het C.A.B.-lid Debrot komt de bestuursgemachtigde Ellis aan het woord, die uitvoerig op heldere wijze de juridische bezwaren van dr. da Costa Gomez neerlegt..

Hij zegt, dat de Staten alleen wordt gevraagd het algemeen nut te verklaren. Als dat gebeurt, kan het Bestuur voor licht op Aruba zorgen. Voor een onteigening is nodig: 1e de algemene nutsverklaring; 2e. verzekering van schadeloosstelling en 3e. volledige schadevergoeding. Welnu voor dit alles is gezorgd. Deze onteigeningsverordening is volledig verantwoord in ons rechtstelsel.

Het ontwerp kan niet teruggenomen worden. Het moet blijven als een stok achter de deur.

Het Bestuur eiste van Elmar, dat zij 51% der aandelen voor haar zelf zou houden, omdat zij geen risico wilde lopen. Nu is de technische en financiële garantie zeker. Electra kan deelnemen voor 49%.

Na de P.G. geeft ir. Schoorl een opsomming van wat precies onteigend zal worden.

De heer **da Costa Gomez** zegt, dat hij moet blijven vasthouden aan de regeringsreglementen. Er zijn vele technische wijzigingen geweest, maar de oude wetgeving bleef. De Antillen kennen geen modern onteigeningsrecht.

Schorsing vergadering

Hierna wordt de vergadering enige minuten geschorst om het C.A.B. gelegenheid te geven zich te beraden vooral over de politieke vragen van de heer Amelink. Na terugkomst wordt dan antwoord gegeven, waarvan het voornaamste is, dat het C.A.B. aan verwerping van het ontwerp niet verbindt, dat het zal aftreden. Daarover kan, volgens het C.A.B.-lid Debrot het College niet alleen beslissen. Nu immers rust de verantwoordelijkheid nog niet bij het C.A.B. alleen, maar bij het C.A.B. met de Gouverneur samen. Het parlementair stelsel bestaat nu nog niet.

Over de aansprakelijkheid van de gang van zaken bij deze [illegible] wil hij zich niet uitspreken, omdat hier zeer velen over een lange periode bij betrokken zijn.

De P.G. antwoordt nog, dat bij verwerping het Bestuur niet voor stroom kan zorgen en dat het niets kan doen tegen de economische gevolgen. Alleen zal het Bestuur trachten orde en rust te handhaven. In ieder geval zal Electra geen stroom krijgen.

Statenlid Debrot spreekt nog zijn verbazing uit over de parlementaire uiteenzetting van het C.A.B.-lid Debrot. Hij vindt het een wonderlijk nieuw stelsel. Hij spreekt over parlementaire mogelijkheden in een niet-parlementair stelsel.

Dr. da Costa Gomez is het eens met de woorden van C.A.B.-lid Debrot over de verantwoordelijkheid van het C.A.B.-college. De nieuwe Interimregeling is immers nog niet in werking.

Hij vraagt tot slot of het Bestuur bereid is een nieuw ontwerp in te dienen in de geest, waarin hij gesproken heeft.

Het Bestuur verklaart, dat dit practisch onmogelijk is. 15 November is de einddatum. Hoe kan men klaar komen. Bovendien heeft het weinig zin bij de halstarrigheid van Electra.

De heer Jonckheer vraagt of het Bestuur in de vijf dagen, die nog resten een serieuze poging zal doen om via een onpartijdige commissie alsnog te trachten tot overeenstemming te komen met Electra.

Dr. da Gosta Gomez wil hierop weten of het Bestuur dit ook wil doen zonder de onteigeningsverordening aan te doen nemen.

De heer Kroon zegt, dat de stok achter de deur moet blijven staan.

De heer Eman staat op en klaagt, dat als je een kalf bij een leeuw brengt, er geen vraag meer is, hoe het af zal lopen.

Bij monde van het C.A.B.-lid Debrot **verklaart het Bestuur**, dat alles zal gedaan worden om voor 15 Nov. nog in goede harmonie met Electra een overeenkomst te treffen.

Wel is er veel bemiddeling geweest, doch het Bestuur zal nog een poging doen, echter niet zonder de onteigenings-verordening.

Na de artikelsgewijze behandeling wordt hierop het ontwerp in zijn geheel in behandeling en wordt aangenomen met 11 tegen 8 stemmen.

Vóór stemden: de Statenleden Tromp, Amelink, Gerhardts, Debrot, Kroon, Jonckheer, Braam, Mevr. de Lannoy, Voges, Croes en Elmer Daal.

Tegen stemden: de Statenleden Da Costa Gomez, Marchena, Eman, Kwiers, de Cuba, Geerman, Crugers en Plantz.

Om 5 uur werd de vergadering gesloten. De heer Is. Debrot werd er nog jarig bij.

CURACAO

DE NIEUWE KERK TE SOTO

Wij waren zo nieuwsgierig naar de 1ste Et. Antoniuskerk op Curaçao, waarover wij zeer veel vernomen hadden, dat wij met een hart vol verwachting de reis naar Soto ondernamen.

En werkelijk wat wij daar te zien kregen, overtrof de verwachtingen. Wij mogen wel zeggen, dat de vele weldoeners, die den pastoor van Soto in staat gesteld hebben, om deze kerk te bouwen, totaal geen spijt behoeven te hebben van de giften, die zij schonken.

Op de rand van de berg tussen Kerkhof en school is daar in Soto een zeer mooie kerk verrezen, die nog imponerender aandoet door het ruime kerkplein, dat voor de kerk geprojecteerd is.

Het is werkelijk jammer, dat men niet in staat is, om dit kerkplein nog voor de inwijding te asphalteren; hiertoe waren de financiële offers te groot.

Bovendien zullen de banken in de kerk moeten wachten, totdat de bron, die nu geheel is uitgedroogd, wederom wat aangevuld is.

Wij van onze kant hopen, dat Curaçao, dat zo prachtig geholpen heeft aan de bouw van deze kerk, niet zal rusten, voordat de kerk geheel voltooid is.

De kerk met zijn aardig buitenaanzicht en met zijn sierlijke bogen binnen, is werkelijk 'n pracht stuk werk van de bouwheren, dat in alle opzichten schitterend staat in de landelijke omgeving van Soto.

De parochianen van Soto mogen trost zijn op hun nieuwe kerk, die geschonken werd ter gelegenheid van 't Zilveren Feest van de Parochie.

Naar wij vernemen ligt 't in de bedoeling om de Neiuwe Kerk nog dit jaar te wijden, en wel op de feestdag van Onbevlekte Ontvangenis van Maria, 8 December a.s.

Wij mogen wel verklappen, dat de pastoor dit feest groots zal vieren. Maar hierover later.

KVP-PROPAGANDA TE PIETERMAAI.

„Bota riba lista number dos, bota pa bo patria y bo Dios", dat was de leus van de verkiezingspropaganda - vergadering van gisteravond te Pietermaai, geleid door de *heer J. Jonkhout*. Na enkele pittige openingswoorden karakteriseerde *Mr. I. C. Debrot*, candidaat no. 1 van lijst 2, de Katholieke Volkspartij als een partij die in staat is garanties te bieden aan het volk van Curaçao. De KVP kom niet met schoonklinkende beloften, zij opent voor Uw ogen geen smakelijke vergezichten op aantrekkelijke baantjes: evenmin is zij een conservatieve partij in de slechte betekenis van het woord. Wat zij wil behouden zijn juist de voorwaarden van een gezonde en christelijke samenleving, de grondpeilers van onze maatschappij: godsdienst, zedelijkheid en voorspoed.

Hierna richtten de volgende spreeksters en sprekers het woord tot de zeer vele aanwezigen: *Mej. A. Rigaud*, vice-presidente en candidaat no. 6 van lijst 2 — de *heer H. v. Delden*, candidaat no. 10 — *Mej. Olga Alvarez* — de *heer D. L. Capriles*, President der KVP — *Mej. R. Panneflek*, candidaat no. 11 — de *heer W. Booi*, candidaat no. 7 — de *heer A. M. Smit*, candidaat no. 3 — en de *heer J. Martina*, candidaat no. 12.

Enkele onderwerpen willen wij nog vermelden: begint de NVP een terreur onder de ambtenaren? — De woorden van dr. W. J. Goslinga: katholieke Nederlanders vinden van zelf hun partij in de KVP. Ditzelfde kan men met evenveel recht zeggen van alle katholieke stemmers op Curaçao. — De Bovenwinden.

Om elf uur werd deze vergadering gesloten met het spelen van het Wilhelmus en het teken des kruises.

SANDRA EN HAAR BEGELEIDING

In verband met ons bericht van Woensdag j.l., dat de band „El Cristal" de muziek zou verzorgen bij de dansen van Sandra in Chobolobo, werd ons heden gemeld, dat dit intgendeel zal geschieden door het Leonard orkest.

IN STAATSBLAD.

's-Gravenhage — Heden is in het Staatsblad verschenen de tekst van de Landsregeling Nederlandse Antillen.

WEDEROM BEZOEK VAN AMERIKAANSE REISAGENTEN AAN CURACAO.

De heer en mevrouw Rolf Grondahl van het All Nations Reisbureau te Chicago arriveerde heden per KLM uit Miami voor een kort bezoek aan Curaçao.

Op 15 December d.a.v. wordt Patricia Ezello van de Fenwick Travel Service te Longbeach, Californië, verwacht, die op haar doorreis per P.A.A. naar Caracas op Curaçao afstapt, om de toeristische mogelijkheden in ogenschouw te nemen.

Bovenstaande personen zullen door de Secretaris van de Curaçaose Toeristen Commissie worden rondgeleid.

NIEUWS VAN DE WEST INDISCHE SCHAAKBOND.

De uitslagen van de 4de Ronde der wedstrijden om het persoonlijk kampioenschap van Curaçao luiden als volgt:

C. Th. Pang Atjok — E. Schoob 1—0; S. Zonenschain — P. Avis 1—0; A. Voordenhout — S. de Castro 1—0; I. Moron — M. A. Martinez 1—0; O. de Leon — I. B. Meit 0—1; H. Kleingeld — L. G. den Houting 1—0; O. W. Rigaud — J. D. C. de Leon 1—0; Th. Goedendorp — G. Booi 0—1; J. v.d. Horst — I. de Vries 1—0.

De stand na de vierde ronde:

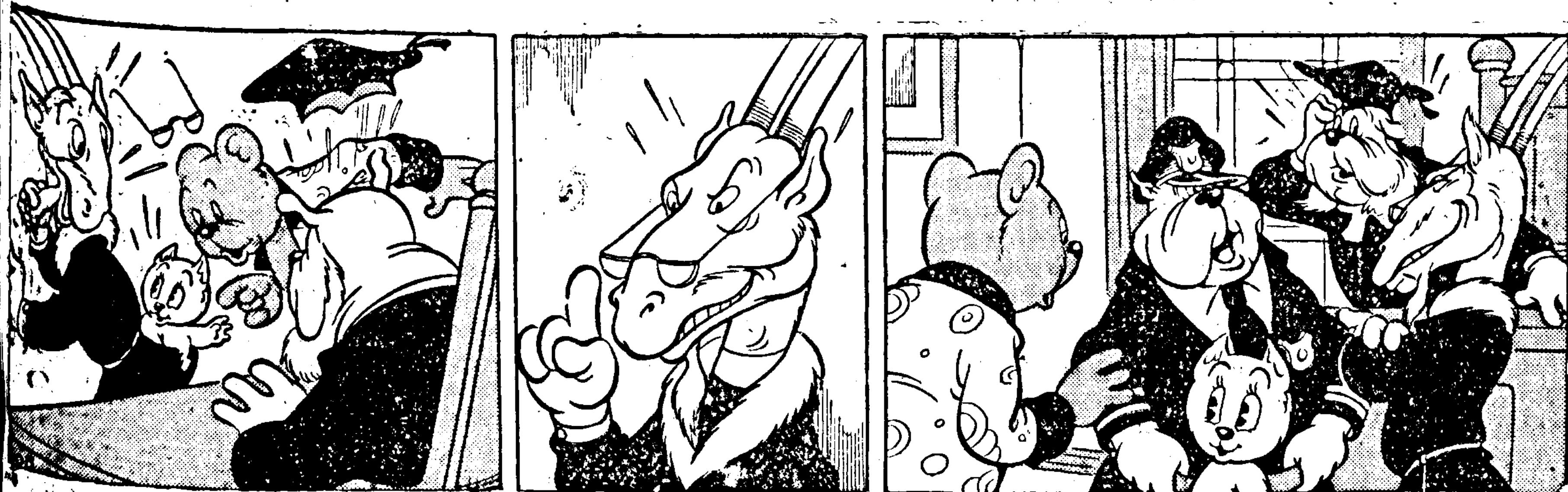
C. Th. Pang Atjok: 1 p.; E. Schoob, S. Zonenschain en A. Voordenhout: 3 p.; I. Moron, H. Kleingeld en I. B. Meit: 2½ p.; P Avis, M. A. Martinez, S. de Castro, O. W. Rigaud en G. Booi: 2 p.; O. de Leon en L. G. den Houting: 1½ p.; Th. Goedendorp: ½ p. en I de Vries: 0 p.

De vijfde ronde zal Maandag 13 Nov. a.s. gespeeld worden in het repetitie lokaal te Emmastad aanvang 8 uur n.m. De partijen zijn de volgende:

C. Th. Pang Atjok — S. Zonenschain; E. Schoob — A. Voordenhout; H. Kleingeld — I. Moron; I.B. Meit — S. de Castro; P. Avis — O. W. Rigaud; M. A. Martinez — G. Booi; L. G. den Houting — O. de Leon; J. D. C. de Leon — J. v.d. Horst; I. de Vries — Th. Goedendorp.

745

Tom Poes en de grootgroeiers

„De korrels, die ik zo juist heb opgegeten waren zogenaamde Grootgroeiers!" zei de professor.

„Over een kwartiertje zal mijn omvang en grootte zich verdubbeld hebben en over een half uur zal ik in staat zijn het dak van dit rampzalige gebouw te nemen en een einde te maken aan een van de ellendigste instellingen in dit goede land. Bereid U voor, edelachtbare!"

„Wat betekent dit?" vroeg de rechter een beetje angstig. Heer Bommel wilde neit antwoorden, toen hij ites zag, dat hem op andere gedachten bracht.

Uit de jaszak van Professor Sickbock stak een stuk van de gestalte van Tom Poes! De grootgroeiers, die hij had opgegeten begonnen namelijk te werken en hoewel hij nog steeds een beetje aan de kleine kant was klom hij toch zonder moeite langs de pandjas van de geleerde naar om laag.

„Hoe is dat mogelijk?" riep Sickbock. „Werkt mijn vinding niet meer? Wat geschiedt er?"

„Tom Poes!" riep heer Bommel. „Waar kom je vandaan? Waarom ben je zo klein? Wat is er aan de hand?"

„Stilte in de rechtzaal!" riep de rechter. „Wat grijpt hier plaats? Wie is het individu, dat daar uit het jacket van verdachte klimt? Orde, Rust!"

Een paar agenten schoten toe om de orde te herstellen, maar ze konden niet beletten, dat de onrust steeds groter werd ......

Mr. I. C. Debrot stelde de Electra-Onteigeningskwestie scherp.

Het Bestuurs-ontwerp heeft zijn stem, maar niet con amore.

Mijnheer de Voorzitter,

Tegen het ingediend ontwerp kan men juridische bezwaren naar voren brengen zoals trouwens ook geschied is, maar die ik in meerderheid niet deel. Tegen het voor ons liggend concept landsverordening, kan men feitelijke bezwaren hebben, waarvan verschillende reeds m.i. voldoende door het Bestuur zijn weerlegd.

Maar over één punt MOETEN alle partijen het eens zijn: „Op 15 November mag het eiland Aruba onder geen enkele voorwaarde van licht verstoken zijn en in ieder geval moet het eiland Aruba een goede electriciteitsvoorziening zijn gegarandeerd".

Dit laatste is trouwens ook de considerans van het onteigeningswetje en daarom is het voor mij op **dit ogenblik,** onder de druk der omstandigheden geen probleem, hoe ik mijn stem zal uitbrengen, nl. **„VOOR".**

Zoals reeds gezegd zijn de gerezen bezwaren te verdelen in **juridische** en **feitelijke** bezwaren.

Juridische bezwaren.

Wat de juridische bezwaren betreft kan ik aanvangen met de opvatting van het Bestuur te onderschrijven, dat het **thans** weinig nut heeft, in algemene zin te theoretiseren over het vóór en tegen van het instituut der onteigening. Men kan de oude individualistisch liberale leer van de volstrekte onschendbaarheid aanhangen of de meest radicaal socialistische leer, dat er eigenlijk geen privé eigendom bestaat.

Ik hang het stelsel aan, dat de eigendom een dubbele karakter heeft, nl. een individueel en een sociaal karakter, naar gelang individuele belangen, of het algemeen belang erbij betrokken zijn.

Dit jarige Statenlid sloeg spijkers met koppen

Wanneer nu het algemeen belang geschaad wordt door een particulier eigendomsrecht kan het gerechtvaardigd zijn in dit particulier eigendomsrecht in te grijpen. Dit is dan een natuurlijk en noodzakelijk ingrijpen tot bescherming van de gemeenschap.

Waar dan volgens mij en ook conform onze onteigeningswet, die spreekt van onteigening ten algemenen nutte, dit ingrijpen juridisch mogelijk is, rijst eerst de vraag: eist het algemeen belang van de Antillen thans onder de huidige omstandigheden dit ingrijpen. Is deze onteigening moreel, sociaal en economisch verantwoord? En dan is mijn antwoord, gelet op de overlegde stukken ja!

Feitelijke bezwaren.

En op de vraag: is dit ingrijpen mogelijk volgens en conform de staatsregeling, dan zeg ik wederom ja! Art. 130 van onze staatsregeling zegt: niemand kan van zijn eigendom ontzet worden, dan nadat bij landsverordening verklaard is, dat het algemeen nut de onteigening vordert, en tegen vooraf genoten of vooraf verzekerde schadeloosstelling.

Art. 1 van het onderhavige ontwerp geeft de verklaring ten algemene nutte, terwijl art. 5 de verzekering van schadeloosstelling in zich houdt.

Oordeel met bezonnenheid.

Op een eventueel verwijt, dat ik dan veel te gemakkelijk over het eigendomsrecht heenstap en de poorten opengooi voor de meest gevaarlijke consequenties zal mijn antwoord zijn, „gevaar voor consequenties is niet te duchten, omdat bij iedere onteigening als het onderhavige het algemeen belang duidelijk moet prevaleren, het moet zijn een voorzichtig afwegen van belangen, nl. het individueel recht van de enkeling en het belang van de gemeenschap en er mag alleen onteigend worden ten algemene nutte."

Voorts ligt de beoordeling van het algemeen nut bij een college, dat zich van zijn verantwoordelijkheid bewust moet zijn en van zulk een college is niet te verwachten, dat het zo maar iets tot algemene nutte zou gaan bestempelen....

Wij kunnen niet voorzichtig genoeg zijn bij het maken van wetten, die het eigendomsrecht uithollen, de onschendbaarheid van de eigendom is een van de grondrechten, maar als het moet, als het algemeen belang dat van ons eist, dienen wij de morele moed te hebben, niet alleen om uit te hollen, maar zelfs om op te heffen, **omdat eenmaal het algemeen belang gaat boven het particulier belang.**

In concreto: het publiek belang van de Antillen, het algemeen belang van Aruba, gaat boven het privé belang van de maatschappij Electra.

Daarom spreek ik waardering uit voor het drastisch optreden van het Bestuur, dat een einde wil maken aan een slepende ziekte, waaraan de electriciteitsvoorziening van het zustereiland Aruba lijdt. **Geen** bewondering echter kan ik hebben voor de verdere wijze van optreden, omdat het anders had gekund, indien de respectievelijke Besturen wat doortastender waren geweest.

Halfslachtigheid gelaakt.

Sinds jaren immers weet het Bestuur, dat er „something rotten" was op Aruba.

Sinds jaren echter is het Bestuur halfslachtig geweest en heeft het op de meest onverantwoordelijke wijze **niet** ingegrepen. In verregaande lankmoedigheid, te oordelen tenminste naar de overlegde stukken, heeft het Bestuur voortgesukkeld en helaas is het oude Nederlandse gezegde: **„zachte heelmeesters maken stinkende wonden"**, waar gebleken.

En nu wordt door die zachte heelmeesters aan dit college een vlijmscherp dubbelsnijdend mes in handen gegeven en gezegd: als jullie niet gauw snijden en de patiënt sterft, is alle verantwoordelijkheid voor jullie.

Het is niet goed te praten, dat het Bestuur, indien de rapporten en de dossiers de zaken tenminste waar weergeven, sinds 1944 voortgesukkeld heeft en zich nu met een Jantje van Leiden van de zaak afmaakt door op pag. 3 M.v.A. te zeggen: „Inderdaad is het Bestuur jaren lang tegenover Electra in hoge mate toegeeflijk geweest.

Het betrof hier het bedrijf van een landskind en het Bestuur heeft steeds willen trachten, dit eigenbedrijf van een landskind te sparen voor de strenge sancties, welke de wet kent.

Het sparen van landskinderen.

Met alle waardering voor het Bestuur, dat inheemse zaken thans wenst te stimuleren en bevorderen, kan ik niet aannemen, dat het Bestuur met deze passage beoogde een landskind en zijn bedrijf te sparen ten koste van tien duizend andere landskinderen en nog eens tien duizend nietlandskinderen, die volgens het Bestuur zelf, vide de overgelegde rapporten, van een niet deugdelijke electriciteitsvoorziening te lijden hadden. Dit is kortzichtige, domme en laffe politiek. Als deze zucht om „een landskind" te sparen, niet zozeer betrof het „landskind als zodanig", maar veel meer, hetgeen achter een bepaalde landskind stond nl. een plaatselijke economische of politieke macht, **dan was daaraan toegeven lafheid en slecht beleid, niet alleen t.a.v. Aruba, maar ook t.a.v. het landskind bedrijf zelf.**

De aangehaalde passage acht ik daarom door het Bestuur niet gelukkig gekozen. Voorts wil ik wijzen op art. 4 van onze strafwet luidende: „Allen, die zich op het grondgebied Curaçao bevinden, hebben gelijke aanspraak op bescherming van persoon en goederen." Is het Bestuur de mening niet toegedaan, dat zijn optreden en antwoord in deze een zekere discriminatie inhoudt?

Evenmin gelukkig acht ik de op pag. 6 M.V.A. aangevoerde motieven, waarom dit ontwerp de Staten zo laat heeft bereikt. Het gaat niet aan, zo maar te beweren, dat: „het Betuur meerdere voorontwerpen van landsverordeningen heeft bestudeerd". Immers besturen is vooruitzien. Een behoorlijk bestuur heeft dit alles moeten zien aankomen. En het Bestuur wist, gezien de teleurstellingen opgedaan, dat dit tenslotte komen moest.

Op 24 Februari 1950 heeft het Bestuur aan Mevr. de Wed. Eman bij monde van de Procureur-Generaal en B.O.W. mededeling gedaan betreffende voorwaarden, waarop het gouvernement met ingang van 1 Januari 1951 aan Electra stroom zou kunnen leveren.

Op 23 Augustus d.o.v. zes maanden later, heeft de gouverneur Electra gesommeerd.

Op 6 September 1950 is de beschikking verschenen inhoudende intrekking van de concessie ingaande 15 November.

Hieruit kan ik slechts concluderen, dat het Bestuur niet heeft willen vooruitzien, want had het dit wel gedaan, dan had het Bestuur, die de tegenpartij langzamerhand wel behoorde te kennen, kunnen en **moeten** weten, dat zij niet behoorlijk zou reageren, met gevolg dat het Bestuur tot de uiterste stap, intrekking **concessie** zou moeten overgaan.

In de periode 24 Februari tot 21 October, ongeveer acht maanden had het Bestuur ruimschoots tijd om de te nemen maatregelen voor te bereiden, en gezien het belang van deze aangelegenheid, mede gezien de consequenties van de te nemen beslissingen, had het Bestuur alle mogelijkheden tevoren moeten toetsen.

Dit heeft het Bestuur **niet** gedaan, wel heeft het de Staten op 21 October overvallen met een wetsontwerp van zeer verstrekkende betekenis, zowel voor het gouvernement, alsook voor Aruba en voor Electra.

Ik mag hierover mijn scherpste afkeuring uitspreken. De Staten staan nu vóór de keus: ontëigenen of: Aruba dompelen in een Egyptische duisternis, terwijl deze keus in feite geen keus is, aangezien de tweede mogelijkheid een onmogelijkheid is.

De Staten staan met de rug tegen de muur, door de schuld van het Bestuur.

Maar ofschoon ik het met het optreden van het Bestuur niet eens ben, zal ik mijn stem toch aan het ontwerp geven, omdat het algemeen belang dit eist.

Electra en politiek.

Ik houd er niet van in zulk een ingrijpende aangelegenheid de politiek te betrekken, waardoor de zaak al te vaak vertroebeld wordt. Maar reeds bij het Voorlopig Verslag heeft het geachte lid Amelink op de mogelijke politieke consequenties gewezen, indien dit ontwerp zou vallen, terwijl het geachte medelid dr. Da Costa Gomez hierop verder is ingegaan.

Intrekking van de concessie is, meen ik, geschied, toen dit C.A.B. juist benoemd was, en de beschikking was, door de gouverneur ondertekend. Indien het betrokken lid C.A.B. of het gehele C.A.B. het deze bestuursdaad niet eens was en de verantwoordelijkheid hierover niet wenste te dragen, had het dit kenbaar moeten maken. Ik weet **niet** of dit geschied is.

Gevolg van de intrekking was dit wetsontwerp ondertekend door het lid C.A.B. Debrot, in zijn kwaliteit van voorzitter, aangezien, als ik het goed heb, ontwerp landsverordeningen door het C.A.B. als college worden behandeld.

Onteigening is volgens Buys „principieel een daad van bestuur", dat het beste kan beoordelen, welke belangen in bepaalde gevallen het zwaarste wegen, de gemeenschaps- of de individuele belangen.

Het Bestuur heeft hier gemeend, dat de gemeenschapsbelangen prevaleren boven die van een individu en m.i. **terecht.**

Deze onteigening is zo ingrijpend, en de verwerping daarvan zou zulke vergaande consequenties gelijk in de M.v.T. vermeld, met zich medebrengen, dat m.i. het Bestuur onmogelijk de consequenties van een verwerping zou kunnen of mogen aanvaarden. Gaarne vernam ik wat het Bestuur denkt te doen, indien dit ontwerp niet wordt aangenomen.

Ik hoop en geloof niet, dat het zo ver zal komen, niemand is er onder de huidige omstandigheden mee gediend.

Recapitulatie.

Mijnheer de Voorzitter. Na deze afdwaling zal ik tot de essentialia terugkeren en het volgende vaststellen.

Er is een concessie ingetrokken, deze concessie is gegeven aan een andere electriciteitsonderneming. Op 15 November gaat de intrekking in, terwijl de nieuwe concessionaris nog geen middelen heeft om de bevolking van Aruba van electriciteit te voorzien.

De middelen om de voorziening te doen plaats grijpen, zijn de kabels en toebehoren van de oude concessionaris, die volgens het Bestuur niet willig is in der minne een regeling te treffen.

Het Bestuur, dat de concesssie heeft ingetrokken, terecht of ten onrechte, en die heeft verleend aan een andere, terecht of ten onrechte, oordeelt het nodig en gewenst in het algemeen belang van de Antillen en van het eiland Aruba in het bijzonder, tot onteigening over te gaan.

Wegens tijdgebrek, al dan niet door laks optreden van het Bestuur, kan de gewone procedure niet gevolgd worden en stelt het aan ons voor een noodwetje te maken om Aruba een ramp te besparen.

Dit is de zaak tot het wezenlijke teruggebracht en hierover moeten wij beslissen. De rest is franje, die overigens op zichzelf ook belangrijk mag zijn, maar waarover wij ons na uitspraak over het wezenlijke kunnen uitlaten.

Met het Bestuur zie ik geen onoverkomelijke juridische moeilijkheden, terwijl ik wat het scheppen van gevaarlijke precedenten betreft, vertrouw op het gezond oordeel van dit college.

Dit ontwerp heeft mijn stem, maar wegens de antecedenten daarvan NIET con amore.

SPORT

VOETBAL

Nu de beslissing om het kampioenschap in de A-klasse een feit is, gaat de belangstelling meer naar de candidaten voor de B klasse. Hedenavond ontmoeten ze elkaar in het Stadion. Scherpenheuvel moet het opnemen tegen SVA wat wil zeggen dat het voor de rood groenen weer een moeilijke opgaaf zal worden die forse kerels te verslaan. Tegen PSV werd het een grote nederlaag en van avond zal het wel weer die kant uitgaan. Of zou Sch. ook in staat zijn voor een verrassing te zorgen?

* * *

Te oordelen naar de verrichtingen van Vesta zou men geneigd zijn te veronderstellen dat ze een voorhoede hebben zonder schot.

Als dat werkelijk zo is dan zullen ze het niet gemakkelijk hebben tegen PSV dat ze in de lopende competitie nog niet ontmoet hebben. Daarbij komt nog dat de PSV-poort nog hechter is gesloten dan bij de laatste wedstrijden die PSV speelde, nu Matrona weer in de defensie is opgesteld. Neen Vesta zal er niet met vlag en wimpel komen, misschien nog niet eens met de vlag alleen. Als de PSV voorhoede niet in staat blijkt de Vesta doelman te verschalken dan behoeft men er niet van op te zien wanneer Matrona plots naar voren schiet, aan al wat Vesta heet zijn hakken laat zien, en dan het Vesta net eens laat trillen. Neen nu Matrona weer in de PSV gelederen is opgenomen wordt het een moeilijk probleem voor Vesta.

* * *

In de A klasse waar de spanning geweken is nu SUBT de titel behaalde gaan Veendam en Vitesse de competitie verder afwerken. Verleden week liet Vitesse tegen Sithoc een bijzonder goed en snel spel zien. Mochten ze Zondag in dezelfde goede conditie verkeren dan kan men weer een aantrekkelijke partij verwachten, want ook Veendam heeft bewezen dat ze goed voor de dag kan komen.

Na afloop van bovengenoemde ontmoeting komen Jong Holland en SUBT tussen de lijnen om de wedstrijd, die gestaakt moest worden omwille van de regen, verder uit te spelen. De stand was toen 0—0. Er moeten nog 45 minuten gespeeld worden en Jong Holland zal die 45 min. zo productief mogelijk willen besteden om van de laatste plaats af te komen, waar het zich niet thuis voelt.

En de Junioren van de driezich over niets of niemand druk te maken en kan rustig een partijtje spelen. Toch zijn de kampioenen aan hun eer verplicht deze laatste strijd tot een goed einde te brengen. Daarom kan men verwachten dat het 45 minuten zullen zijn met „pit" er in.

De Junioren van Sithoc gaan zich weer twee punten rijker maken die ze op Transvaal gaan veroveren.

En de Junioren van de drievoudige kampioen SUBT ontvangen Unidos. Dat wil zeggen scherp tegen scherp.

VERBETERDE RECORD.

Hilversum — De Robbenzwemster Geertje Wielema verbeterde het Nederlands record 400 meter rugslag tot 5 min. 24.2 seconden. Het oude record van 5 min. 28 sec. werd 23 September 1949 te Hilversum door Geertje Wielema gevestigd.

WIJZIGINGEN IN BELGISCH ELFTAL.

Brussel — In het Belgische elftal, dat 12 November tegen Nederland speelt, is Van Steelant aangewezen voor de rechtsbinnenplaats. De geblesseerde linksback, Vouissure, is door Brandt vervangen, terwijl Freddy Chaves reserve is.

Bouwt mede aan de toekomst onzer jeugd.
Bezoekt de N.A.B.L.O.-fair op 1, 2 en 3 December.

Met dank aan God geven wij kennis van de geboorte van onze

Dochter

Henriette Marie Josefien.

Curaçao
9 November 1950.

J. Geerdink—Jesurun Pinto.
Tijdelijk: St. Elizabeth hospitaal.

Chinese voorstellen aan de Tibetaanse Nationale vergadering.

Kalimpong — Men meent, dat er Chinese voorstellen van de volgende inhoud zijn ingediend bij de Tibetaanse Nationale Vergadering.

1. China zou zich niet mengen in Tibets binnenlands bestuur, maar verantwoordelijk zijn voor de verdediging, buitenlandse zaken en communicatie.

2. China zou een symbolische legermacht stationneren in Lhasa en Chinese militaire adviseurs benoemen om de Tibetaanse strijdkrachten te reorganiseren.

3. China zou de oprichting van onderwijsinstellingen wensen voor de ontwikkeling van de massa en invoering van constitutionele en agrarische hervormingen.

Gemeld wordt, dat Saeng Lama, een hooggeplaatste monnik, in de nieuwe voorlopige regering, als regent optreedt. Volgens het Chinese persbureau „Nieuw Chi-Tibetaanse „volksleger" opdracht na" hebben de troepen van het om de vrijheid van godsdienst in Tibet te eerbiedigen en de Lamatempels „energiek te beschermen". Zij mogen zich niet bemoeien met de godsdienstige oefeningen.

Berichten, die Woensdagavond te New Delhi binnen kwamen, meldden, dat de 16-jarige Dalai Lama en zijn regering nog te Lhasa zijn.

INDIA ONTWAAKT.

New Delhi — De regering van India kan de regeringswijziging in Nepal niet aanvaarden, aldus heeft de plaatsvervangende minister-president van India, Sardar Vallabhai Patel, verklaard. In officiële kringen te New Delhi wordt ontkend, dat de koning van Nepal afstand heeft gedaan van de kroon.

Sardar Patel heeft de bevolking van India opgewekt zich te verenigen en zich schrap te zetten tegen de „nieuwe gevaren of angst voor gevaren", voortkomend uit de moeilijkheden in Tibet en Nepal. De binnenlandse onenigheid in Nepal heeft de grenzen van India in het Noorden wijd open gezet voor gevaar van buiten, aldus Patel. Hij voegde eraan toe, dat het voor de bevolking van India een gebiedende eis is gereed te zijn „om elke uitdaging, die van enige zijde zou kunnen komen, het hoofd te bieden".

Hare Majesteit, de Koningin feliciteerde Sovjet Unie.

Moskou — Koningin Juliana heeft ter gelegenheid van de 33e verjaardag van de October-revolutie een felicitatie-telegram gestuurd aan Sjvernik, de voorzitter van het presidium van de Opperste Sovjet.

GEVAARLIJKE VANGST.

Rotterdam — Ook in de spoorweghaven werd gisteren door een baggermolen, namelijk de „Breezand", een bom opgehaald, ditmaal een van 50 kg. De marine-opruimingsdienst zou vanmorgen het projectiel demonteren.

INKOMSTENBELASTING VERLAAGD.

's-Gravenhage — De Tweede Kamer heeft Woensdag zonder hoofdelijke stemming het wetsontwerp aanvaard, waarbij de inkomstenbelasting over het algemeen, met de bijzondere nadruk op de inkomens van de middengroepen, wordt verlaagd. Met 59 tegen 26 stemmen hechtte de Kamer ook haar goedkeuring aan verhoging van de omzetbelasting ter vergoeding van de verminderde staatsinkomens als gevolg van de lagere inkomstenbelasting.

20 NOVEMBER UNIE-CONFERENTIE.

's-Gravenhage — De Nederlands-Indonesische conferentie van Unie-ministers zal op 20 November worden gehouden, zo werd hier vandaag bekend gemaakt. De conferentie tussen Nederland en Indonesië over de toekomstige status van Nieuw-Guinea zal „enkele dagen" na de Unie-conferentie is begonnen, worden geopend. De Nederlandse delegatie naar de Unie-conferentie is nog niet samengesteld.

DE WESTERLING-AFFAIRE RIEKT.

Amsterdam — „De Telegraaf" geeft het volgend verslag van de vergadering van het comité Handhaving Recht en Veiligheid in de Dierentuin te Den Haag.

„Trillend van verontwaardiging, deelde de Indische oud-commissaris van politie De Lang mede, dat de brief van mevrouw Westerling, die hij onlangs op verzoek van John Thiessen Jr. in het openbaar voorlas, niet echt was. Maandagavond voerde de commissaris een telefoongesprek met Westerling zelf. Deze ontkende beslist, dat het bewuste epistel van zijn vrouw of hemzelf afkomstig zou zijn. Met de controverse Thiessen-Westerling had De Lang zich nooit ingelaten. Hij betuigde echter zijn spijt, dat hij zich enige maanden voor het karretje van Thiessen had laten spannen. Zijn enige doel was de Nederlandse regering wegens samenwerking met Sukarno, een handlanger van de Japanners, te bestrijden.

Thiessen, die het podium beklom, zeide, dat hij alles gedaan had om Westerling te helpen. Hij had deze zijn laatste 8000 gulden gegeven. Mogelijk was het fout van mij zoveel te doen, riep Thiessen uit.

Intussen bleek de stemming in de zaal allesbehalve pro-Thiessen. Vóór de pauze had deze namelijk eerst de Republikeins gezinde spreker, Raden Hidajat Ardiwidjaja aan het woord gelaten over de toekomst van Nieuw Guinea. Deze betoogde, dat Irian aan de Indonesische republiek moet worden overgedragen, hetgeen het publiek, waaronder tal van Indonesische Nederlanders en Ambonnese jongelieden, felle protesten ontlokte. Het misnoegen openbaarde zich nog sterker, toen Thiessen zelf aan het woord kwam. Hij neemt zijn draai, werd uitgeroepen. Inderdaad verkondigde Thiessen het standpunt, dat Nederland niet tot elke prijs aan Nieuw Guinea moet vasthouden, temeer daar het geen kapitaal meer heeft om daar te investeren." Aldus het verslag van „De Telegraaf".

BEROEP OP U.N.C.I.

Djakarta. — Maandag hebben meer dan honderd jonge Ambonnezen tijdens een betoging in Hotel des Indes aan de UNCI een verklaring overhandigd. De Zuid-Molukse vrouwen te Surabaja hebben door bemiddeling van de UNCI aan de Veiligheidsraad een brief doen toekomen, waarin verklaard wordt, dat „onschuldige vrouwen en kinderen in de Zuid-Molukken worden gedood door granaten van de Indonesische agressors. die de menselijke rechten van het Zuid-Molukse volk aanranden".

De brief verzoekt de Raad een bevel tot staking van het vuren uit te vaardigen. Andere Ambonnezen op Oost-Java hebben een telegram aan de Veiligheidsraad gezonden, waarin zij verklaren, dat de berichten, als zou de stad Ambon bezet zijn, „slechts propaganda zijn om enigerlei bespreking (van het Ambonnees probleem) in de Veiligheidsraad te voorkomen".

Een woordvoerder van de UNCI verklaarde Maandag, dat de voorzitter van deze week, het Australische lid Cutts, vandaag (Dinsdag) een bezoek zal afleggen bij de Indonesische premier Mohammed Natsir, die in verband met het vertrek van Roem optreedt als minister van buitenlandse zaken.

AGENDA

WEST-END: „Miraculous journey" 19 en 21 uur.

CINELANDIA: „The blue lagoon" 19 uur; „Twelve o'clock high" 21 uur.

ROXY: „Street corner" 19 en 21 uur.

RIFSTADION: Competitie B-klasse Scherpenheuvel 1 — S.V.A. 1 18.45 uur; Vesta 1 — P.S.V. 1 20.30 uur.

APOTHEKEN: De weekdiensten der apotheken worden waargenomen door: Botica Juliana, Julianaplein 6, tel. 2400 en Botica Central, Bredestraat 45 (O.), tel. 3281.

COLONNE RODE KRUIS: Ingeval van nood bellen: J. R. v. Geffen, tel. 1189 (dag en nacht).

SCHEEPSREPARATIE C.P.N.: Wachtdienst, J. Hukslool van 7 — 15 uur, tel. 1193 en 5210.

WIT-GELE KRUIS: De nachtdienst der verpleegsters wordt waargenomen door: Zuster Verhooren, Marktsraat 1, tel. 1836.

OPENSTELLING TELEGRAAFKANTOREN: Telegraafkantoor Wilhelminaplein (CWZ-gebouw): dag en nacht geopend.

Telegraafkantoor Handelskade 15: dagelijks van 07.00 — 24.00.

Telegraafkantoor Curaçao — Hato: dagelijks van 07.00 — 19.00

SYNAGOGEDIENSTEN: Synagoge „Mikvé Israël", Columbusstraat: Vrijdag om 18.15 uur: Avonddienst van Sabbat — Na afloop: Kidoes; (Sabbatwijding).

Zaterdag om 8.30 uur: Ochtenddienst van Sabbat — Schriftlezing: Genesis 25:19 t/m 28:9; om 17 uur: Jongensclubje; om 18 uur: Avondgebed van de uitgaande Sabbat.

CUROM.

Vrijdag: 17.30 Kinderuitzending in het Nederlands; 17.50 U luistert deze week naar Enesco; 18.15 Dinermuziek; 18.45 Nieuws; 19.00 Uitzending in het Papiament; 19.30 „Wat de handel U biedt"; 20.30 Kleuter- en Zuigelingenzorg; 20.45 Vrolijk kwartiertje; 21.00 Mevr. Kitty den Haan draagt voor; 21.30 Actuele causerie; 21.40 Gramofoonplaten; 21.55 Nieuws en Sluiting.

AVROS (19 meter).

Vrijdag: 15.30 Reclame-uitzending; 16.30 Voor de jarigen; 17.15 Naar bed; 17.25 Intermezzo; 17.30 Canada Dry presenteert; 18.00 Ouverture La Grande Paque Russe; 18.15 De Hervormde Gemeente; 18.30 Gezangen; 18.40 Nieuws; 19.01 Hindostaanse uitzending; 20.00 Advertenties; 20.15 V.I.P.; 20.25 U vraagt, de Avros draait; 21.25 Nieuws en sluiting.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN:
C.P.I.M.

Telegram Afdeling: 23.00 — 7.30 uur A. R. Th. Henze, tel. 2462.

Personeel Afdeling: M. B. Lansink, tel. 2351, Hotel Negropont; b.g.g. tel. 2843—4.

Materialen Afdeling: F. K. A. v. Kicken, Bullenbaai 14, tel. 5—29.

Geneeskundige Dienst:
11 Nov. (12.30) — 13 Nov. (7.30): Dr. Podvinec, tel. 2624; b.g.g. tel. 2409.

C.S.M.

Rederij: P. J. Hesper, tel. 2710.

Scheepsagentschap: 00.00 — 08.00 18.00 — 19.00 uur en 23.00 — 24.00 G. H. van Leeuwen, tel. 2174; 08.00 — uur en 19.00 — 23.00 uur kantoor 2458 — 2551.

Dok Afdeling: A. van Hasselt, tel.

Bioscoop: Vrijdag: Culturele Film V.G.K.S.

Ons feuilleton

Verschrikking in Huize Bryton

Westerham op zijn beurt deelde deze afspraak aan de familie op het kasteel mede, er bij voegende, dat zij ongeveer tegelijk met de personen uit Londen zouden arriveren. Ann, die hem door de telefoon te woord stond, was vol hoop en verlangen.

In een volkomen rustige gemoedsstemming zette Ralph zich neer om met de grootste zorgvuldigheid nog enige medische boeken te doorlezen, die hij uit Londen had meegebracht. Eindelijk, nadat hij een karig maal genoten had, nam hij een uurtje rust. Te zes uur stond hij op, waste zich en knapte zich op, waarna hij stipt om zes uur dertig bij dokter Westerham verscheen.

Hier wachtte hem onverwacht een verwarrend nieuws. Het bleek, dat Ann Westerham rond zes uur had opgebeld, met het bericht dat zich een kleine verandering in de toestand van haar oom had voorgedaan, waarop de kleine dokter zich in opgewonden toestand in zijn auto naar het kasteel begeven had. Terwijl Ralph nog met de assistent van de dokter in gesprek was, weerklonk de telefoon, waarbij Ralph aanstonds aan het instrument geroepen werd.

— Duizendmaal vergeving, beste kerel, klonk de stem van Westerham. — Ik bevind mij hier — op het kasteel.

— Ik vernam dat U reeds weg was, zei Ralph. — Hoe staat het met de patiënt?

— Niets bijzonders. Werkelijk, tussen ons gesproken, geloof ik dat de een of ander zich wat verbeeld moet hebben, antwoordde de kleine huisarts. — Ik vloog direct hierheen, waarbij ik vrees U én uw afspraak totaal vergeten te hebben.

— Och, dat heeft niets te beduiden, verzekerde Ralph opgelucht. — In minder dan een half uur ben ik bij U, dokter.

— Hij begaf zich ogenblikkelijk op weg en zette er een flinke pas in. Dit nietige voorval was evenwel de oorzaak, dat Ralph de eenzame weg alleen moest afleggen.

Ralph schonk er niet de minste aandacht aan — zijn gedachten werden te zeer in beslag genomen door de taak die voor hem lag. Toen hij het stadje verliet, werd het reeds duister, terwijl sombere wolkenmassa's de donkerte nog groeger deden invallen.

Terwijl hij aldus voortwandelde, werd hij door een sluipende gedaante achtervolgd. Zij ging bijna geheel in de groeiende duisternis van de aankomende nacht verloren, zodat het mischien ook slechts een andere voetganger geweest kon zijn, wiens bezigheden hem dezelfde richting uitstuurden. Maar toch, toen Ralph even stil bleef staan om een laatste sigaret op te steken, scheen de achtervolgende figuur halt te houden en zich zelfs vlug naar de kant van de weg te begeven, om, indien Ralph mocht omkijken, niet opgemerkt te worden.

De weg was geen hoofdweg, hij was slechts een landelijke laan, waarop niet veel verkeer plaats greep. Even kwam het karretje van een handelaar aanratelen, terwijl iets daarna een auto uit de tegenovergestelde richting voorbij kwam snellen. Hierna had hij de weg voor zich alleen.

Op een zekere plek was de weg aan beide zijden dik met bomen begroeid — zo dik zelfs, dat de takken boven het hoofd elkaar ontmoetten en op een afstand van een vijftigtal meters een heerlijke tunnel vormden.

Op deze plaats was de duisternis, tengevolge van het dichte gebladerte, bijna voelbaar. Onbewust van enig gevaar — nauwelijks verwachtend dat op deze vredige plek iets te duchten zou zijn — wandelde Ralph verder. Misschien was hij onvoorzichtig, wellicht had hij meer notitie moeten nemen van de waarschuwing van Blake. Hij dacht echter aan niets anders dan aan de moeilijke taak die hem wachtte.

Hij had bijna de helft van het dicht begroeide gedeelte achter zich liggen. Op deze plaats groeiden de dikke takken van de bomen aan beide kanten zelfs langs elkaar heen.

Eensklaps kronkelde een touw van de takken naar beneden, een touw waaraan zich een lus bevond. Even bleef het als een slinger heen en weer vliegen. Vervolgens viel de strik met dodelijke nauwkeurigheid over Ralphs hoofd, die haar onder zijn kin voelde aantrekken.

— Wat wil —, begon hij verrast te zeggen.

Zijn handen vlogen omhoog, maar hij was een seconde te laat. De lus werd strak aangetrokken, terwijl zijn half verstikte gil afgesneden werd. Hij werd volkomen opgetild — hulpeloos slingerde hij heen en weer, terwijl hij nog hoger opgetrokken werd boven de donkere weg.

Er lag iets onbeschrijfelijk ontzettends in de manier waarop deze verschrikkelijke daad was uitgevoerd. Het ging allemaal zo stil — zo feilloos. Juist toen het bewustzijn hem ging verlaten realiseerde Ralph zich, dat zijn worsteling om los te komen de zaak nog verergerde. Hij bleef dan ook doodstil hangen, terwijl het koord zijn vreselijk werk even zeker verrichtte als of Ralph aan de galg had gehangen.

Zelfs op dit moment van uiterste nood verloor Ralph zijn bezinning niet. Hij trachtte, hoewel vergeefs, zijn vingers onder het touw te krijgen, zodat hij de verschrikkelijke druk op zijn luchtpijp kon verlichten, en terwijl hij dit deed, verkreeg hij een vluchtige blik op een vage gestalte in de vorm van een paar takken; hij zag zelfs, hoe deze gedaante het touw aan een afgebroken tak stevig bevestigde. Vervolgens liet de onbekende zich naar de grond glijden. Ralph was ontzet. Het betrof hier weer een aanslag op zijn leven en hij was, als een gek, in de duivelse val gelopen die men voor hem opengesteld had. Zelfs op dit vreselijke moment dacht hij aan de wraakzuchtige houtskoolbrander. Zou het mogelijk zijn, dat Joe Stiggins hem had opgewacht en hem op zo afdoende wijze had opgeknoopt? Zijn bewustzijn begon hem te verlaten; duizenden vlammen dansten voor zijn ogen; een slaperig gevoel maakte zich van zijn lichaam meester, zodat hij zijn pogingen om zijn vrijheid te herwinnen ging staken. Hij kreeg het gevoel, alsof niets nog van belang was, dat het einde was gekomen. Later zou hij door een verschrikte voorbijganger gevonden worden. Misschien zou men denken, dat hij zelfmoord had gepleegd. Deze gedachten maakte hem woedend, zodat hij nogmaals enige pogingen waagde. Dit was echter een korte opleving, want de verstikking ging haar gang.

Thans kwam echter hulp opdagen en dat wel van een totaal onverwachte zijde.

De sluipende gedaante — de geheimzinnige persoon die Ralph reeds van Bryersford uit gevolgd had — kwam geluidloos, in antwoord op de eerste half verstikte kreet van de jonge dokter, toelopen. Slechts een ogenblik hield hij zich in de duisternis verscholen, net zo lang tot de andere onbekende zich naar de grond had laten zakken en het op een lopen gezet had.

Met verbazende handigheid klom de achtervolger in de boom en gleed voort over de overhangende tak. Sterke, lenige handen reikte naar beneden, een mes flitste en Ralph viel met een doffe plof op de grond, terwijl hij slapjes omrolde, aangezien het bewust zijn hem thans totaal verlaten had.

Bons!

Zijn redder had zich laten vallen, waarbij hij in het midden van de weg terecht kwam. Ruwe, grove handen maakten het touw rond Ralphs nek los. Zijn ruig hoofd rustte en blik tegen de borst van de wusteloze, waarna hij tevreden knikte.

Ralph lag thans zwaar ademend te halen. Hij was net op het alleruiterste ogenblik losgesneden. Even later kwam hij bij bewustzijn en bemerkte, dat hij op het vochtige gras lag aan de kant van de weg. Gedurende enige seconden wist hij volstrekt niet waar hij zich bevond of wat er gebeurd was. Het scheen of zijn keel in vlam stond, terwijl hij een afschuwelijke hoofdpijn had. Ook gevoelde hij pijn in zijn linker enkel, terwijl hij zijn knie licht gekneusd was.

Hij ging overeind zitten en keek om zich heen. Hij had een sterke smaak van brandewijn in zijn mond, zelfs zo sterk, dat hij wist, dat de drank hoogstens een minuut te voren in zijn mond gegoten moest zijn.

Hij bevond zich alleen. De wind gleed kil en naargeestig over de heg nabij hem en door de bladeren boven zijn hoofd heen en ruiselen. Hij keek naar de donkere takken boven zich en plotseling in dezelfde seconde, stond hij weer duidelijk voor zijn geest

Wordt vervolgd